

ІННОВАЦІЙНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПАРК

УДК 330.3:338.2

Стельмащук А.М.,
д.е.н., професор, зав. кафедри бухгалтерського обліку і аудиту
ПВНЗ «Хмельницький економічний університет»

ПРОЕКТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО АГРАРНОГО ТЕХНОПАРКУ ЯК ОСНОВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Stelmashchuk A.M.,
dr.sc.(econ.), professor, head of the department
of accounting and audit
PHEI "Khmelnytskyi Economical University"

DESIGNING OF INNOVATIVE AGRICULTURAL TECHNOPARK AS THE BASIS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN THE AGRICULTURE

Постановка проблеми. Формування нової економіки XXI століття вимагає пошуку нових орієнтирів національних стратегій економічного розвитку. За період переходу від планової до ринкової економіки Україна так й не змогла здійснити принципові зміни в технологіях аграрного виробництва, що підтверджується його високим енерго - та матеріаловитратним характером. Характерним відображенням такого стану є низький рівень конкурентоспроможності аграрної продукції, занепад сільських територій, зубожіння сільського населення. Для виправлення ситуації, забезпечення переходу до ефективної інтенсифікації суб'єктів аграрної сфери, здійснення вдалої інтеграції у світовий економічний простір, Україна має змінити стратегію і тактику сільського господарства — твердо стати на шлях інноваційно інвестиційного сталого розвитку.

В Україні є все необхідне для проведення повноцінної інноваційної аграрної політики: родючі землі з високим продуктивним потенціалом, наявність перспективних інноваційних розробок і, головне, — працелюбива робоча сила і висококваліфіковані кадри, що здатні до реалізації найсміливіших проектів. Для здійснення в сільському господарстві позитивних економічних, соціальних і екологічних зрушень, забезпечення ефективного функціонування суб'єктів аграрної сфери і розвитку сільських територій необхідно створити відповідні умови і механізми, що стимулюватимуть інноваційну діяльність та впровадження її результатів в господарську практику.

Для подолання бар'єрів та прискорення переходу до інноваційного виробництва багато країн світу вдало використовують модель «технопарків».

Опираючись на світовий досвід, створення в Україні регіональних аграрних технологічних парків стане важливим інструментом піднесення сучасного підприємництва і формування збалансованої інноваційної інфраструктури сільських територій. Розвиток аграрних технопарків в Україні, з урахуванням світової практики, дозволить зробити реальні кроки на шляху до євроінтеграції, забезпечить в країні суспільний добробут європейського рівня.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження питань становлення і функціонування технопарків в Україні знаходиться на початковій стадії. Проблеми технопарків висвітлювали в своїх наукових публікаціях Адамчук В.В., Антипов І.В. [1], Антонюк Л.Л. [2], Володін С.А [3; 4], Мазур О.А. [5; 6], Продіус О.І. [7], Табачник Д.В. [9],

Чухрай Н. І. [11], Шишкін О. [12] та інші. Вивчення наявних літературних джерел засвідчує, що серед основних напрямів дослідження – визначення сутності та призначення технологічних парків, виявлення основних проблем їх функціонування, встановлення впливу технопарків на інноваційний розвиток. Аналіз результатів дослідження підтверджує недостатність висвітлення процесу створення технопарків, механізму їх функціонування, зокрема в аграрній сфері.

Постановка завдання. Основною метою статті є з'ясування сутності і завдань технологічних парків, обґрунтування процесу їх створення і механізму функціонування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для забезпечення об'єктивного підходу до створення інноваційних структур в Україні, зокрема технопарків необхідно враховувати світовий досвід та реальні умови функціонування вітчизняної економіки.

Проведене дослідження засвідчує, що прикладом технопарку, як одного з перших і найуспішніших, є Стенфордський (США), який став взірцем для наслідування. Вивчення процесу його становлення виявило основні етапи [8] (табл.1).

Таблиця 1

Основні етапи становлення Стенфордського Технопарку (США)

Етап	Характеристика етапу
1 етап.	Промисловець Л. Стенфорд заснував у 1885 р. університет з метою розвитку підприємницької діяльності. В університеті навчалась ділова еліта.
2 етап	Фізик С. Елвіл заснував приватне підприємство біля університету. Викладачі купували акції цього підприємства.
3 етап.	Випускник університету Г. Гувер, який став потім його президентом, заснував інститут Гувера з питань війни і миру. Інститут отримав матеріальну і політичну підтримку з боку урядових організацій і підприємств.
4 етап.	Зародження промислового парку біля Стенфордського університету (1936—1940 рр.). Створення промислових підприємств з виробництва телефонних апаратів, радіотехнічних виробів — «Хьюлетт Паккард».
5 етап.	Створення в 1946 р. «Стенфордського парку високотехнічної промисловості», відкриття при університеті дослідного інституту, який одержав великі військові замовлення на дослідження в галузі електроніки.
6 етап.	Відбувається посилення кооперативних зв'язків Стенфордського наукового центру і промислового сектору. Зростає кількість наукових організацій і промислових підприємств.
7 етап.	Формується технополіс «Силіконова долина» (70— 80-ті роки). Виникають нові науково-технічні центри і промислові парки, наукові центри, консультативні фірми, конструкторські бюро, лабораторії, у яких працюють тисячі вчених, конструкторів, інженерів. У районі «Силікон велі» функціонують 3 тис. венчурних фірм, загальна чисельність працюючих у них становить 200 тис. чол.

Джерело: [8].

До складу Стенфордського технопарку входить 30 інститутів, центрів і лабораторій. Він має свої промислові підприємства. Важливою складовою технопарку є всі види інфраструктури: транспорт, зв'язок, складське господарство, центри торгівлі, оренди, прокату, посередницькі фірми тощо. Він готовий розробляти будь-яку тематику — від досліджень з акустики і біотехнології до соціології та робототехніки.

Джерелами фінансування самого Стенфордського університету є: доходи від власних підприємств, плата студентів за навчання, державні дотації, надходження від реалізації науково-технічної продукції державним установам і приватним фірмам, приватні пожертвування.

Економічне поєднання науки і виробництва досягається за допомогою такого механізму:

- провідні вчені й інженери університету, будучи власниками промислових підприємств, продають акції своїх підприємств тим фірмам, у співробітництві з якими вони зацікавлені, розширюючи тим самим своє виробництво;

- промислові фірми продають акції тим ученим, у співробітництві з якими зацікавлені, запрошують їх на роботу як керівників лабораторій або консультантів;

- університет здає фірмам в оренду різні об'єкти, обладнання;

- промислові фірми фінансують нові університетські підрозділи, сплачують стипендії, виступають як роботодавці для випускників університету. Таким чином, виникає взаємна зацікавленість у кінцевому результаті — створенні та впровадженні наукомісткої продукції.

Проте існують і суперечності між інтересами університету і фірмами. Фірми зацікавлені, в основному, в розробці сучасних технологій і продуктів, університети орієнтовані на розширення фундаментальних знань і фундаментальних досліджень.

Як правило, приватні фірми ведуть наукові дослідження з метою комерційного використання інновацій, нових технічних можливостей. Проте університети оперативніше відстежують потреби промисловості і включаються в процеси впровадження нововведень і їх поширення шляхом створення мережі консультаційних структур, обміну спеціалістами, що справляє великий вплив на діяльність науково-дослідних лабораторій у промисловості. Взаємний інтерес переважає, саме міжфірмова наукова кооперація є одним з важливих чинників успіху Стенфордсько-го науково-технічного парку.

На території парку функціонують університети, обчислювальні центри, урядові лабораторії та центри з охорони навколишнього середовища, підприємства з виробництва комп'ютерів. Створення технопарків і технополісів сприяє залученню капіталів у той чи інший регіон країни, що розширює можливості їх комплексного розвитку, але головним їх завданням є стратегія прориву в нові сфери діяльності на основі розвитку регіональних науково-технічних центрів високого технологічного рівня.

На основі літературних джерел встановлено, що усього в США створено більш як 80 науково-технічних регіональних зон, 300 технопарків та технополісів, у яких працює 45 тис. учених та 142 тис. спеціалістів. Лише в «Силіконовій долині» зосереджено 20% світового виробництва обчислювальної техніки та комп'ютерів і розташовані такі всесвітньо відомі компанії, як «Дюпон», «Інтел», «Майкрософт», функціонує 3 тис. венчурних фірм, загальна чисельність працюючих у них становить 200 тис. чоловік.

Науково-технічні парки набули розвитку і в Європі. У Великобританії найвідомішим є Кембриджський технопарк, заснований у 1973 р. на базі всесвітньо відомого університету. До його складу входять 350 фірм, які діють у сфері високих технологій.

Франція була піонером серед західноєвропейських країн у створенні технопарків. Наприкінці 80-х років у країні нараховувалось близько 10 парків, серед яких найбільшим був «Софія-Антиполіс», розміщений на площі 560 га. До його складу входило 26 промислових підприємств, 14 дослідних лабораторій, інноваційних центрів, у яких було зайнято близько 4 тис. чол.

Ініціатива створення науково-технічних парків у Франції виникла на місцевому рівні, вона підтримувалась урядом країни. У ФРН та Голландії створено 50 та 45 технопарків відповідно, в Італії найбільш відомим науково-технічним парком є «Технополіс новус ортус» на півдні країни поблизу м. Барі. Діяльність зі створення технопарків має місце і в інших країнах Західної Європи — Швеції, Нідерландах, Бельгії.

На Британських островах розвивається «Сешкон Глен» у Шотландії, науковий центр в Ірландії, ФРН заснувала технопарки в Штутгарті та Мюнхені, Південна Корея будує місто науки Дае-дук біля Тайхона, Тайвань вибрав для свого центру «Хсингу» місце поблизу Тайбея. Китай створює дослідний центр «Шен-жень», поряд з Гонконгом. У Гонконзі функціонують два науково-технологічні парки, які спеціалізуються на розробці нових поколінь електронної техніки. Функціонує великий технопарк і на Тайвані, де передбачені пільги фірмам, які бажають вкласти свої кошти в цей парк. їм надаються пільгові кредити.

У Японії найбільший науково-технічний центр «Цукуба» розташований біля Токіо. Цей технопарк об'єднує 47 науково-дослідних організацій, у яких працює 40% усіх учених, зосереджених у державному секторі Японії. У цьому науковому оазисі зосереджені науково-дослідні лабораторії багатьох відомих компаній, як національних, так і зарубіжних.

Таким чином, значення технопарків і доцільність їх створення в Україні полягає в тому, що:

- вони є ефективною формою зближення науки і виробництва, бо скорочується до мінімуму тривалість циклу «дослідження — розробка — упровадження»;

- у технопарках зосереджуються висококваліфіковані кадри різних спеціальностей — учені, розробники, дослідники, аналітики, інженери, спеціалісти різного профілю, що забезпечує можливість міжгалузевих досліджень;

- у технопарках зосереджується унікальне устаткування, обчислювальні центри, лабораторії, що дає змогу проводити дослідження і наукові експерименти; - у парках фінансовий капітал представлений у найдосконаліших формах — венчурному капіталі;

- у технопарках формується «еталонне середовище» з точки зору як економічних, так і організаційно-географічних умов для створення нових, наукомістких виробництв, що відповідають сучасним вимогам розвитку суспільства.

Нормативною базою створення вітчизняних технопарків стало розпорядження Президента України «Питання створення технопарків та інноваційних структур інших типів», яким підтримано ініціативу Державного комітету України з питань науки, техніки та промислової політики, Міністерства освіти, Національної академії наук, місцевих органів виконавчої влади щодо створення науково-технічних інноваційних форм. Відповідно до цього розпорядження Кабінетом Міністрів України 22 травня 1996 р. прийнято постанову № 549 «Положення про порядок створення та функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів».

Технологічний парк України - це здебільшого комплекс підприємств та організацій з визначеними науково-технічними напрямками, який об'єднує дослідження, розробку та виробництво і на основі підприємницької діяльності забезпечує реалізацію високих технологій, виробництво конкурентоспроможної продукції. Матеріальною базою інноваційної структури є значна наукова організація, і розвинена науковою, виробнича, господарська та соціальна інфраструктура, об'єкти якої зорієнтовані на розробку і впровадження нових технологій [1–7; 9; 11; 12].

Основне завдання технопарку - перетворити наукові розробки в товар, у корисну продукцію та вивести її на ринок зусиллями нових чи вже існуючих підприємств.

Пріоритетні напрями діяльності для кожного з технологічних парків розробляються відповідно до Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» та затверджуються Президією Національної академії наук України та центральним органом виконавчої влади з питань науки.

Відповідно до Закону технологічний парк визначається як юридична особа або об'єднання на підставі договору про спільну діяльність юридичних осіб (учасників), головною метою яких є діяльність щодо виконання інвестиційних та інноваційних проектів, виробничого впровадження наукоємних розробок, високих технологій та конкурентоспроможної на світових ринках продукції.

У технопарках запроваджується спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності строком на 15 років. Він діє при виконанні проектів перших п'яти років з дати реєстрації проектів, але в межах вищезначеного строку дії спеціального режиму інвестиційної та інноваційної діяльності.

Спеціальний режим ґрунтується на державній підтримці технопарків, яка здійснюється насамперед у формі пільгового оподаткування. Технопарки, їх учасники, дочірні та спільні підприємства не перераховують до бюджету суми податку на додану вартість та податку з прибутку, а зараховують їх на спеціальні рахунки. Ці кошти використовуються виключно на наукову та науково-технічну діяльність, розвиток власних науково-технологічних і дослідно-експериментальних баз.

Технопарки створюються з метою інтенсифікації розробок, виробництва і впровадження наукоємної конкурентоспроможної продукції; координації і взаємного погодження дій учасників Технопарку, спрямованих на задоволення потреб внутрішнього ринку та нарощування експортного потенціалу країни; організаційного удосконалення інноваційної діяльності та комерційного трансферу науково-технічних розробок; залучення внутрішніх та іноземних інвестицій для вирішення задач, що стоять перед Технопарком; створення сприятливих умов становлення та розвитку малих і середніх інноваційних підприємств, що працюють в науково-технічному середовищі, в тому числі шляхом організації бізнес-інкубатора в межах Технопарку; організації виробництва та широкого використання інноваційних продуктів Технопарку; створення нових і збереження існуючих робочих місць; іншої діяльності, що не суперечить чинному законодавству.

Нами розроблено модель технологічного парку «Агроекологічний», який може бути заснований в Подільсько-Галицькому регіоні Подільським державним агротехнічним університетом Міністерства аграрної політики України, Тернопільським національним технологічним університетом імені Івана Пулюя Міністерства освіти і науки України, ВПНЗ

«Хмельницький економічний університет», підприємства Корпорації «Агропродсервіс» та Корпорації «Сварог Вест Груп» за ініціативою приватного підприємства «Інститут економіки, технологій і підприємництва» (рис.1).

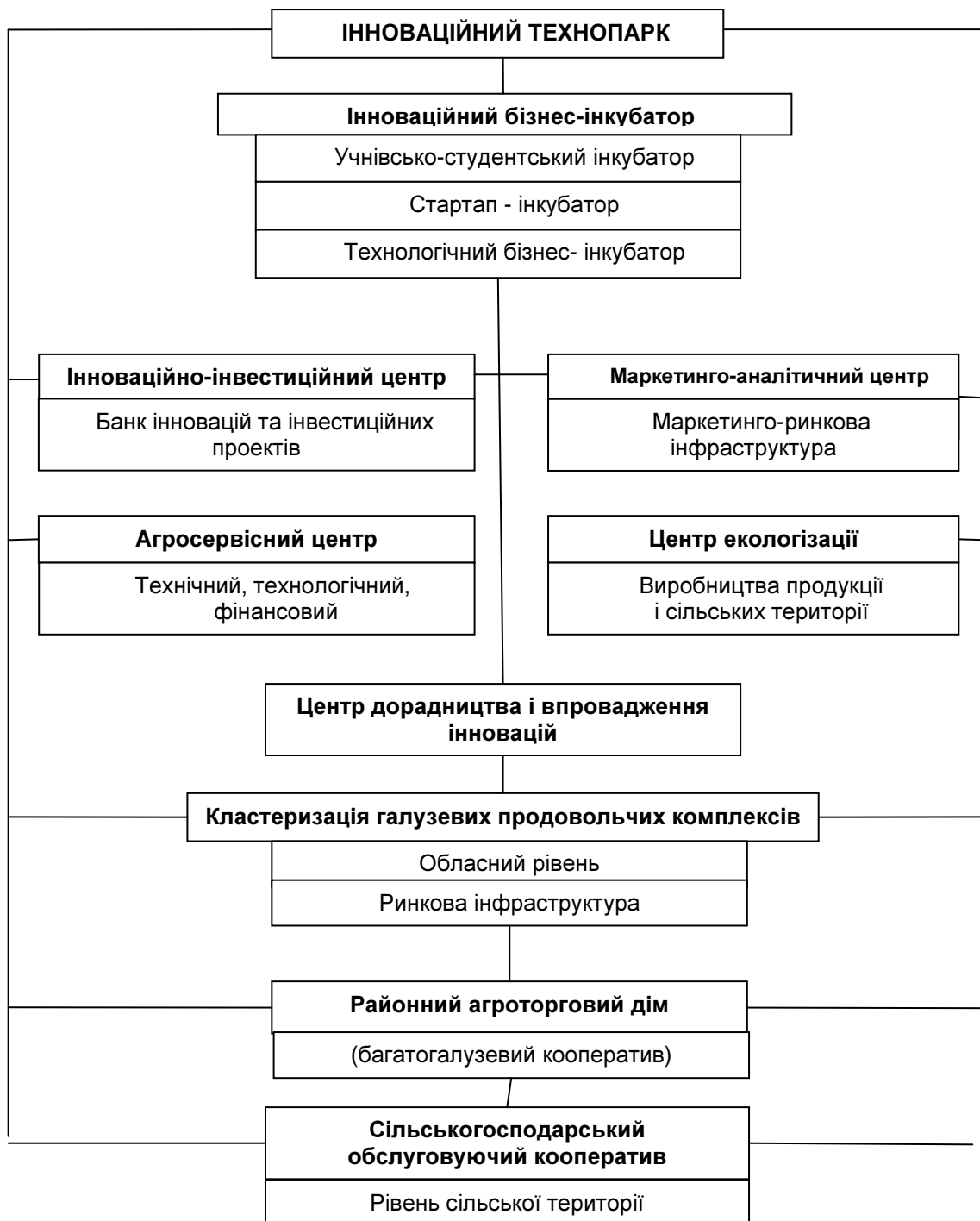

Рис.1. Структура інноваційного регіонального технопарку

Джерело: власна розробка

Місією Технопарку є:

- сприяння інноваційному шляху розвитку регіону та країни в цілому;
- екологізація виробництва, продукції і території;
- енергозбереження та альтернативна енергетика;
- забезпечення можливостей для зростання людського капіталу та культивування бізнес-цінностей через розвиток інфраструктури й надання власних послуг;

- створення мережі партнерів для розвитку інноваційних формувань, росту інноваційної активності й інноваційної привабливості екологічнобезпечної продукції і сільських територій та інших пріоритетних напрямків Технопарку.

Унікальність і перспективність технопарку «Агроекологія» визначається тим, що це перший в Україні технопарк, пріоритетним напрямком якого є впровадження до виробництва екологічнобезпечної продукції і сталого розвитку сільських територій.

Стратегічна мета діяльності Технопарку «Агроекологічний» — екологізація аграрного виробництва і сільських територій, створення ринку конкурентоспроможної екологічнобезпечної аграрної продукції, зокрема продукції дитячого харчування, інтеграція його до глобального міжнародного простору.

Важливою основою для досягнення цієї мети є те, що у складі засновників та Учасників Технопарку — пропонується університети та галузеві науково-дослідні інститути, високотехнологічні виробничі об'єднання, що мають достатній науковий потенціал, матеріально-технологічну базу, кадрове забезпечення та певний досвід у виробництві конкурентоспроможної аграрної продукції.

В запропонованій моделі Технопарк є добровільним об'єднанням юридичних осіб — суб'єктів підприємницької, наукової, науково-технічної діяльності (далі — Учасники), без обмежень форм власності та представляє собою інноваційну структуру у вигляді групи юридичних осіб, що діють без створення юридичної особи на основі Угоди про спільну діяльність.

Діяльність Технопарку стосовно виконання інвестиційних та інноваційних проектів, виробничого впровадження науковмісних розробок, високих технологій та конкурентної продукції на всіх стадіях процесу «дослідження-виробництво-реалізація» здійснюється згідно до чинного законодавства України, нормативних актів Кабінету Міністрів України та Угоди про спільну діяльність.

Взаємовідносини між Учасниками та Технопарком, а також між Учасниками при виконанні інноваційних та інвестиційних проектів та іншої діяльності визначаються додатковими угодами.

Для виконання своїх функцій Технопарк може створювати спеціальні структурні підрозділи, а також відкривати окремі, в тому числі спеціальні, рахунки, передбачені чинним законодавством.

Учасниками Технопарку є організації, підприємства та установи незалежно від форми власності, що підписали між собою Угоду про спільну діяльність.

Склад Учасників протягом діяльності та розвитку Технопарку може змінюватись. Заявку про вступ до Учасників Технопарку може надати будь-яка організація, та її прохання повинно бути розглянутим.

Рішення про зміну в складі Технопарку приймає його Науково-Технічна Рада за рекомендацією Наглядової Ради Керуючого органу Технопарк.

Згідно до закону України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності технологічних парків» право на виконання інноваційних проектів в умовах спеціального режиму діяльності мають Технопарк, його Учасники, дочірні та спільні підприємства, що засновані Технопарком для виконання цих проектів.

Для організацій та підприємств, що не входять до складу Технопарку, також є можливість користуватись спеціальним режимом інвестиційної діяльності шляхом створення спільного підприємства за участю Технопарку. Таке спільне підприємство отримує статус Учасника Технопарку та може здійснювати інноваційні проекти самостійно.

Для цього Технопарк приймає на роботу відповідних фахівців, закуповує чи орендує необхідне обладнання та матеріали. У разі необхідності підприємство може створити для виконання проекту дочірнє підприємство.

Технопарк є організація, що відкрита для прийому нових членів та співробітництва в нових галузях.

Учасником може стати організація будь-якої форми власності та будь-якої організаційної структури. Головне — наявність інноваційних проектів, що відповідають пріоритетним напрямкам діяльності Технопарку. Рішення про зміни у складі Технопарку шляхом включення в його склад нових учасників (або вибуття зі складу) приймає Президент Технопарку за рекомендацією Науково-технічної Ради.

Організація, що має намір стати Учасником Технопарку, звертається до його керівництва із заявою. Надана заява розглядається Науково-технічною Радою технопарку протягом 45 днів з моменту подання.

Організація-кандидат стає учасником після підписання Засновницької угоди про взаємовідносини та надання Технопарком відповідних послуг.

Для координації спільної науково-технічної діяльності учасників технологічного парку розробляється відповідне Положення, згідно з яким створюється науково-технічна рада, яка є колегіальним спеціалізованим дорадчим органом управління науково-технічним розвитком технологічного парку.

Науково-технічна рада Технопарку приймає рекомендації з основних питань його діяльності та розвитку, входження нових організацій до складу Технопарку і виходу з нього, готує рекомендації щодо використання централізованого фонду розвитку Технопарку, розглядає пропозиції про прийом для подальшої реєстрації проектів та інші питання. До складу НТР входять спеціалісти та науковці — представники Учасників Технопарку, члени дирекції Технопарку, а також представники організацій, що співпрацюють з Технопарком. Рада Технопарку збирається за необхідністю, але не менше ніж двічі на рік, і може приймати рішення, якщо на засіданні присутні не менше половини від його складу. Рекомендації Ради, в тому числі стосовно її персонального складу, затверджуються Президентом Технопарку, після чого вони є обов'язковими для виконання всіма його Учасниками.

Згідно затвердженого Положення Рада виконує наступні функції:

- визначає перспективні напрями науково-технічного і економічного розвитку технологічного парку та рекомендації щодо зв'язків з партнерами в Україні та за її межами;
- формує напрями та програму дій в науковій, технічній, виробничій і соціально-економічній сферах;
- координує спільну діяльність учасників технологічного парку в рамках єдиного інноваційного процесу зі створення, виробництва та реалізації високотехнологічної наукоємної продукції;
- організує вивчення та аналіз досягнень зарубіжної науки і техніки, патентів, стандартів, оцінює науково-технічний рівень розробок відповідно до профілю діяльності технологічного парку;
- здійснює експертизу науково-технічних та соціально-економічних програм і проектів, які пропонуються для впровадження технологічним парком та дає рекомендації стосовно їх реалізації;
- розглядає звіти керівників програм і проектів, узгоджує рішення щодо термінів виконання, обсягів робіт, необхідних ресурсів та показників;
- здійснює оцінку конкурентоспроможності та експортних можливостей учасників технологічного парку;
- готує проекти технологічного парку та подає їх на затвердження Керівного органу технологічного парку;
- розглядає пропозиції учасників технологічного парку щодо розробки нових інноваційних проектів;
- розробляє пропозиції щодо вдосконалення структури технологічного парку, зміни його статуту та організації діяльності;
- організує наукові та науково-практичні конференції, семінари та наради з проблем, що вирішуються в технологічному парку;
- розглядає заяви про вступ до складу учасників технологічному парку;
- Готує рекомендації щодо використання централізованого фонду технологічного парку;
- виконує інші завдання, передбачені чинним законодавством України, документами, що регулюють діяльність технологічному парку, локальними документами Керівного органу технологічному парку тощо.

Рада розробляє рекомендації для учасників та керівного органу технопарку, які затверджуються Президентом технопарку, в тому числі стосовно її персонального складу, використання технологій у виробництві та переробці продукції, підготовки та перепідготовки кадрів.

До складу Ради входять представники Керівного органу технологічного парку, спеціалісти та науковці — представники Учасників технологічного парку. До складу Ради

можуть також входити представники організацій, що співпрацюють з технологічним парком, відповідальні працівники міністерств і відомств, НАН України, вищих учбових закладів, адміністрацій різних рівнів. Склад Ради визначається на Зборах Учасників технологічного парку та затверджується Президентом технологічного парку. Структура та склад Ради можуть змінюватись.

Раду очолює Голова Науково-технічної Ради технологічного парку, яким за посадою є Президент технологічного парку. Для поточного керівництва роботою Ради і оперативного вирішення окремих питань Рада може створювати бюро та секції. Організаційне забезпечення діяльності Ради покладається на Керівний орган технологічного парку.

1. Структура Ради:

- голова Ради;
- заступник Голови Ради;
- відповідальний секретар Ради;
- члени Ради — представники Керівного органу, учасники технологічного парку, представники організацій, що співпрацюють з технологічним парком, відповідальні працівники міністерств і відомств, НАН України, вищих навчальних закладів, адміністрацій різних рівнів тощо.

2. Основною формою діяльності Ради є засідання, які проводяться за потребою, але не менше ніж двічі на рік. Засідання Ради є правомочним у разі присутності більше половини її членів. Плани роботи Ради формуються згідно з пропозиціями членів Ради або структурних підрозділів (бюро, секцій).

3. Зняття питань з розгляду або включення додаткових питань здійснюється за рішенням Голови Ради на підставі аргументованої доповідної записки членів Ради або структурних підрозділів.

4. Прийняті на засіданні Ради рішення оформлюються протоколом, який підписується Головою Ради та відповідальним секретарем Ради.

5. Відповідальний секретар Ради проводить поточну організаційну роботу, яка забезпечує планомірну діяльність Ради, формує план роботи та здійснює контроль за його виконанням, формує порядок денний, готує матеріали до засідання Ради та проекти рішень, веде протокол засідання, забезпечує розповсюдження прийнятих рішень членам Ради, а в разі необхідності — структурним підрозділам.

6. Рішення Ради вважаються прийнятими, якщо за них проголосувала більшість членів, які взяли участь у засіданні. В разі рівної кількості голосів голос Голови є вирішальним. Допускається прийняття рішень методом опитування. В цьому випадку проект рішення розсилається учасникам, які повинні письмово повідомити свою думку. Рішення методом опитування вважається прийнятим, якщо за нього висловились більшість членів Ради.

7. Доповіді, які заслуховуються на засіданнях Ради, з визначенням завдання, основних шляхів його вирішення та висновками, надаються доповідачем відповідальному секретарю не пізніше як за 10 днів до її розгляду на засіданні Ради згідно з планом роботи Ради. Одночасно з доповіддю подаються тези доповіді та проект рішення Ради щодо порушеного в доповіді питання.

8. На засіданні Ради, крім її членів, можуть бути присутні запрошені зацікавлені фахівці профільних міністерств та відомств, а також представники підприємств, установ та організацій, вищих навчальних закладів, науково-дослідних установ тощо.

9. Про дату та час засідання Ради, порядок денний, доповідачів та співдоповідачів члени Ради сповіщаються персонально не пізніше ніж за 5 днів до засідання.

Державне сприяння інноваційній діяльності технопарків здійснюється шляхом державної фінансової підтримки та цільового субсидування проектів технопарків.

Закон України № 991-XIV від 16 липня 1999 року із змінами до Закону та Постанови Кабінету Міністрів України передбачають встановлення податкових пільг та цільового субсидування (рис. 2).

Крім того, проекти Технопарку є пріоритетними для залучення коштів Української державної інноваційної компанії та її регіональних відділень. Технопаркам надається право нараховувати прискорену амортизацію — щорічно 20% — по основних фондах груп 3 та 4. при цьому амортизація основних фондів 3-ї групи повинна проводитись доти, доки балансова вартість групи не становитиме нульового значення.

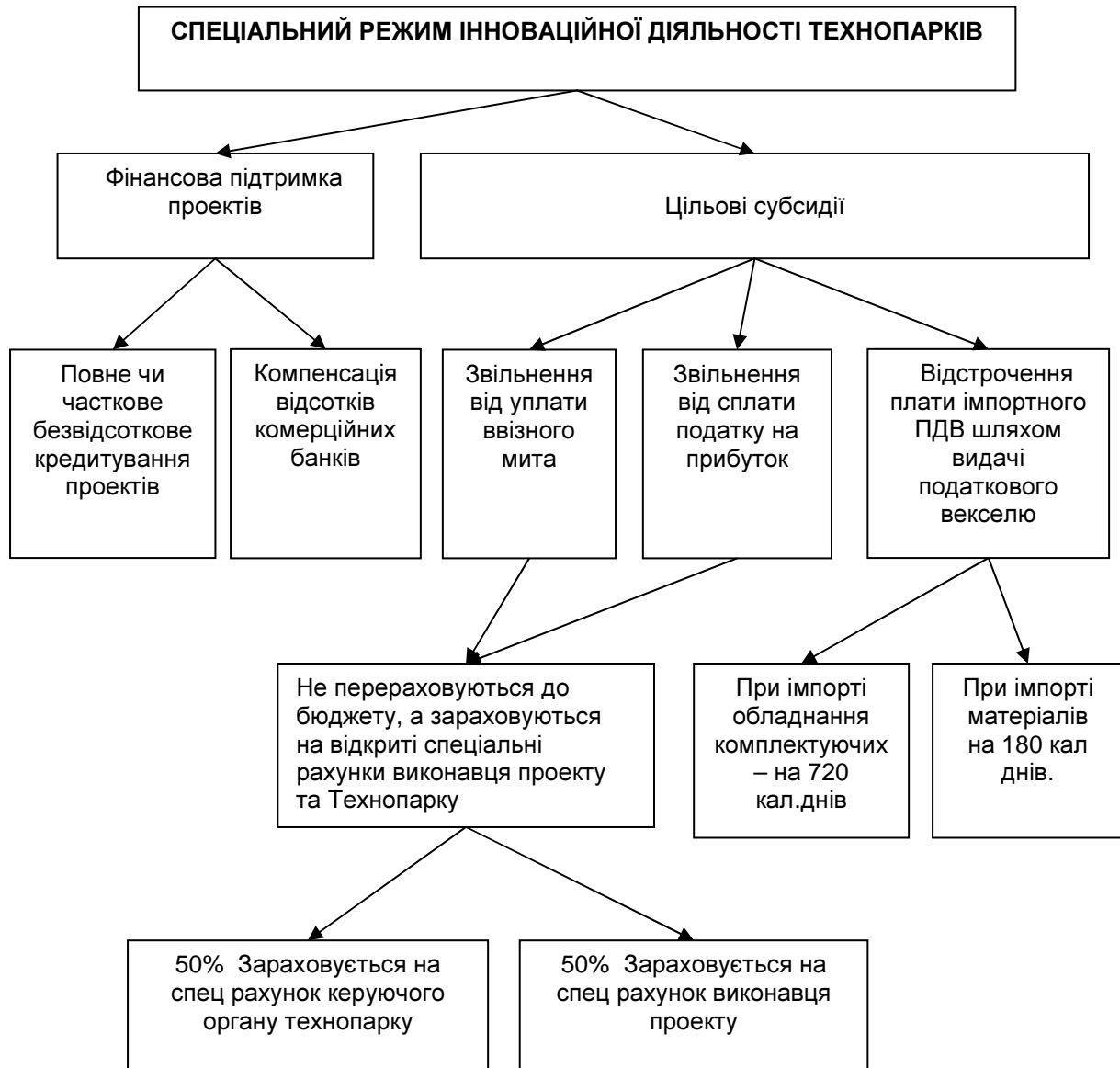

Рис. 2. Спеціальний режим інноваційної діяльності технопарків

Джерело: власна розробка

Розрахунки по експортно-імпортних операціях, що здійснюються при виконанні інноваційних проектів проводяться в строк до 150 календарних днів. Для реалізації проектів технопарків щорічно в бюджеті країни згідно до бюджетної програми підтримки діяльності технопарків виділяються зазначені кошти, що спрямовуються на:

- Повне чи часткове (до 50%) безвідсоткове кредитування (на умовах інфляційної індексації) проектів технологічних парків;
- Повну чи часткову компенсацію відсотків фінансово-кредитним організаціям за кредитування проектів технологічних парків, що були сплачені виконавцями проектів.

Окрім цього, для реалізації інноваційних проектів технологічним паркам, їх учасникам та спільним підприємствам, що здійснюють проекти технологічних парків, державою надаються цільові субсидії у вигляді:

- Звільнення від ввізного мита при ввозі до України для реалізації проектів технологічних парків нового обладнання та комплектуючих, а також матеріалів, об'єктів інтелектуальної власності, що не виробляються в Україні.
- Видачі податкового векселя на суму імпортного ПДВ.

• Перерахування податку на прибуток на спеціальний рахунок Технопарку для цільового використання (80% йде на науково-дослідницьку діяльність, 20% — на виплату відсотків по кредитах).

• Інвестиції з-за рубежу на 5 років звільнюються від ввізного мита та ввізного ПДВ.
• Прибуток звільнюється від податкообкладання на 3 роки на 100% та ще на 3 роки на 50%.

• Залучені інвестиції виводяться зі складу валового прибутку.

• На період освоєння земельної ділянки проект звільнюється від плати за землю.

• Кошти, що поступили в іноземній валюті від реалізації продукції (продаж товарів, виконання робіт, надання послуг) Технопарком, Учасниками та СП не підлягають обов'язковому продажу. Спеціальний режим інноваційної діяльності вводиться для технопарку строком на 5 років та діє у випадку реалізації проектів технологічного парку.

Висновки з даного дослідження. Для здійснення в сільському господарстві позитивних економічних, соціальних і екологічних зрушень, забезпечення ефективного функціонування суб'єктів аграрної сфери і розвитку сільських територій необхідно створити інноваційний технологічний парк і відповідні умови та механізми його функціонування.

Технопарк є ефективною формою зближення науки та виробництва, де зосереджуються висококваліфіковані кадри різних спеціальностей, унікальне устаткування, обчислювальні центри, лабораторії, що дає змогу проводити дослідження і наукові експерименти; створюються нові, наукомісткі виробництва, що відповідають сучасним вимогам розвитку суспільства.

Література

1. Антипов І.В. Інноваційний розвиток національної економіки в контексті створення інноваційних інфраструктур в освітній галузі / І.В. Антипов // Збірник наукових праць Донецького державного університету управління. – 2010. – Випуск 148. – С. 1-8.

2. Антонюк Л.Л. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації : монографія / Антонюк Л.Л., Поручник А.М., Савчук В.С. – К. : КНЕУ, 2003. –118 с.

3. Володін С.А. Інноваційний розвиток аграрної науки : монографія / С.А. Володін. – К. : Вид-во МАУП, 2006. – 400 с.

4. Володін С.А. Інноваційна модель функціонування та розвитку аграрної науки в ринкових умовах / С.А. Володін. – К. : Дія, 2006. – 260 с.

5. Мазур А.А. Современные инновационные структуры / Мазур А.А., Осадчая Н.В. // Наука та інновації. – 2006. – № 1. – С. 90-96.

6. Мазур О.А. Технологічні парки. Світовий та український досвід / О.А. Мазур, В.С. Шовкалюк. – К. : Прок-Бізнес, 2009. – 70 с.

7. Продіус О.І. Інноваційний розвиток промисловості: реалії та перспективи / О.І. Продіус // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – №1. – Т. 1. – С. 106-109.

8. Системы Технопарков в Европе [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.nsc.ru/tpark/analitic/eurotpark.htm>.

9. Технологічні парки: світовий та український досвід / Під ред. Д.В. Табачника. – Київ: ТП ІЕЗ, 2004. – 48 с.

10. Технопарки: смотрим на Финляндию – реализуем в Петербурге [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://europespb.org/modules.php?name=News&file=view&news_id=5499.

11. Чухрай Н.І. Інноваційний розвиток України: основні бар'єри та напрями їх подолання / Н.І. Чухрай // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2008. – № 633. – С. 761-766.

12. Шишкін О. Чи є наука в Україні? | УКРІНФОРМ [Електронний ресурс]. – Режим доступа: http://www.ukrinform.ua/ukr/news/oleg_shishkin_chi_e_nauka_v_ukraini_1835750

References

1. Antypov, I.V. (2010), "Innovative development of the national economy in the context of creation of innovative infrastructure in the education industry", *Zbirnyk naukovykh prats' Donetskoho derzhavnoho universytetu upravlinnia*, issue 148, pp. 1-8.

2. Antoniuk, L.L., Poruchnyk, A.M., Savchuk, V.S. (2003), *Innovatsii: teoriia, mekhanizm rozrobky ta komertsializatsii* [Innovation: theory, mechanism design and commercialization], monograph, KNEU, Kiev, Ukraine, 118 p.
3. Volodin, S.A. (2006), *Innovatsiyni rozvytok ahrarnoi nauky* [Innovative development of agricultural science], monograph, Vyd-vo MAUP, Kiev, Ukraine, 400 p.
4. Volodin, S.A. (2006), *Innovatsiina model funktsionuvannia ta rozvytku ahrarnoi nauky v rynkovykh umovakh* [An innovative model of functioning and development of agricultural science in the market conditions], Diia, Kiev, Ukraine, 260 p.
5. Mazur, A.A. and Osadchaia, N.V. (2006), "Modern innovative structure", *Nauka ta innovatsii*. no. 1, pp. 90-96.
6. Mazur O.A. and Shovkaliuk, V.S. (2009), *Tekhnolohichni parky. Svitovyi ta ukraïnskyi dosvid* [Technological Parks. World and Ukrainian experience], Prok-Biznes, Kiev, Ukraine, 70 p.
7. Prodius, O.I. (2010), "Innovative development of industry: realities and prospects", *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, no.1, vol. 1, pp. 106-109.
8. *Sistemy Tekhnoparkov v Yevrope* [Technoparks system in Europe], available at: <http://nsc.ru/tpark/analytic/eurotpark.htm>.
9. Tabachnyk, D.V. (2004), *Tekhnolohichni parky: svitovyy ta ukraïnskyi dosvid* [Technological Parks: : Global and Ukrainian Experience], TP IEZ, Kiev, Ukraine, 48 p.
10. *Tekhnoparki: smotrim na Finlyandiyyu – realizuyem v Peterburge* [Technoparks: a look at Finland - implement in Petersburg], available at: http://europespb.org/modules.php?name=News&file=view&news_id=5499.
11. Chukhrai, N.I. (2008), "Innovative Development of Ukraine: barriers and directions to overcome them", *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politekhnika"*, no. 633, pp. 761-766.
12. Shyshkin, A. (2013), Is there science in Ukraine? | UkrInform, available at: http://ukrinform.ua/ukr/news/oleg_shishkin_chi_e_nauka_v_ukraïni_1835750

УДК 330.3: 338.2

Смоленюк Р.П.,
ректор, к.е.н., доцент
ПВНЗ «Хмельницький економічний університет»

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ПРИ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Smoleniuk R.P.,
rector, cand.econ.sc., assoc. prof.,
PIHE "Khmelnytskyi economical University"

DEVELOPMENT OF INNOVATIVE ENTREPRENEURSHIP IN RESTRUCTURING AGRICULTURE

Постановка проблеми. На сучасному етапі становлення ринкової економіки постає невідкладна об'єктивна необхідність проведення раціональної реструктуризації сільського господарства, яка сприяла б збалансованому розвитку продуктивних сил виробничих відносин відповідно до нової економічної ситуації. Одним із напрямів реструктуризації є перехід сільського господарства на інноваційні засади розвитку. Важливо забезпечити у проведенні аграрних перетворень використання наукових, практичних, управлінських надбань та історичного досвіду попередніх періодів для уникнення помилок при проведенні сучасних радикальних змін.

Інтеграція науки і виробництва є невід'ємним елементом сучасного інноваційного процесу. Активна взаємодія всіх суб'єктів господарювання з науково-дослідними